Dosarul nr. 3a-986/2022
2-20079151-02-3a-19052022
Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani, judecător Vitalii Ciumac

D E C I Z I E

06 noiembrie 2024 **mun. Chişinău**

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Ghenadie Mîra
Judecătorii Victoria Sîrbu şi Angela Braga
Grefier Mihaela Pîrvu

examinând, în şedinţă de judecată publică, *apelul declarat de Iurie Renița împotriva* hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 07 februarie 2022, în cauza civilă la acțiunea înaintată de Iurie Renița împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene cu privire la constatarea nulității actului administrativ,

c o n s t a t ă:

La data de 13.07.2020, reclamantul Iurie Reniță s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene cu privire la constatarea nulității actului administrativ și repararea prejudiciului cauzat.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, odată cu finalizarea mandatului, prin Ordinul Ministerul Afacerilor Externe şi Integrării Europene nr.***** din data 30.06.2015, a fost transferat din funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al R. Moldova în România, în funcţia de Ambasador cu Misiuni Speciale în cadrul Ministerului Afacerilor Externe şi Integării Europene al R. Moldova.

Notează că, ulterior, prin Decretul Preşedintelui R. Moldova nr. ***** (publicat în MO nr.31 din 09.02.2016), Iurie Reniță, a fost numit în funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al R. Moldova în Regatul Belgiei. Luându-se act de Decretul supra enunțat, prin Ordinul Ministrului Afacerilor Externe şi Integrării Europene nr.*****, reclamantul a fost detaşat prin transfer în funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al R. Moldova în Regatul Belgiei, din data de 18.02.2016.

Precizează că, prin Hotărârea Guvernului nr.879 din 01.11.2017 şi Decretul Preşedintelui R. Moldova nr. ***** (publicat în MO nr.399-410 din 17.11.2017),

Iurie Reniță a fost rechemat înainte de termen din funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotențiar al R. Moldova în Regatul Belgiei şi în Marele Ducat de Luxemburg.

Prin Ordinul Ministrului Afacerilor Externe şi Integrării Europene, *****, s-a luat act de Hotărârea Guvernului nr. 879 din 01.11.2017 şi Decretul Preşedintelui R. Moldova nr. ***** (publicat în MO nr. 399-410 din 17.11.2017) privind rechemarea dlui Iurie Reniță din funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei şi în Marele Ducat de Luxemburg, iar potrivit pct.2 din Ordinul *****, s-a ordonat de a-l rechema efectiv pe dl Iurie Reniţă, cu încetarea raporturilor de serviciu din data de 11.12.2017; A aduce prezentul ordin la cunoştinţa colaboratorului vizat contrasemnătură.

Reține reclamantul că, potrivit prevederilor respectivului ordin, a fost eliberat din funcție cu încetarea raporturilor de serviciu din data de 11.12.2017, ordin ce urma a fi adus la cunoștința sa contra semnătură, însă Ordinul integral referitor la rechemarea dlui Iurie Reniţă nr. *****, i-a fost adus la cunoștință abia la data de 21.01.2020.

Susține că, la data de 13.05.2020, a adresat o cerere prealabilă Ministerului Afacerilor Externe şi Integrării Europene al Republicii Moldova, prin care a solicitat constatarea nulității absolute a Ordinului privind rechemarea domnului Iurie Reniţă *****, emis de Ministerul Afacerilor Externe şi Integrării Europene, în partea ce ţine de încetarea raporturilor de serviciu, din data de 11.12.2017.

Afirmă reclamantul că, totuși, autoritatea publică nu a respectat termenul prevăzut de lege și nu a oferit un răspuns reclamantului, lăsând cererea sa prealabilă fără soluționare.

Prin urmare, menționează reclamantul că, prin prezenta acțiune în constatare, urmărește revendicarea dreptului său la muncă, garantat de art.43 alin.(1) din Constituţia RM, precum şi dreptul la asistenţă şi protecţie socială, garantat de art.47 din Constituţia RM, care derivă, inclusiv, din dreptul la muncă, or, garanţiile sociale sunt asigurate şi prin dreptul la muncă, din care rezultă obligaţiile angajatorului de a achita fondul social, din care se calculează pensia pentru vechime în muncă. La fel, are drept scop revendicarea dreptului la muncă vătămat prin actul administrativ, prin recunoaşterea dreptului pretins, declararea nulităţii absolute a actului administrativ şi repararea pagubei - drept prevăzut la art. 53 din Constituţia R. Moldova.

Specifică că, Ordinul din 17.11.2017 nu i-a fost adus la cunoștință sub semnătură, inclusiv la data anunțării acestuia despre încetarea raporturilor de muncă și eliberării din serviciu.

la data de 13 mai 2020 s-a adresat cu cerere prealabilă către MAEIE, prin care a solicitat a constata nulitatea absolută a Ordinului din 17.11.2017 în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu din data de 11.12.2017. în termenul stabilit de lege nu a primit răspuns.

Consideră că, autoritatea pârâtă a încălcat normele imperative privind încetarea raporturilor de muncă și ilegal au fost încetate aceste raporturi de muncă.

Ca și temei de drept pentru sesizarea instanței a invocat prevederile art.art.3, 17, 20, 141 alin.(1), (2) lit.f) Cod administrativ precum și prevederile art.217 alin.(3), 220 alin.(1) Cod civil

Solicită reclamantul Reniță Iurie: a constata nulitatea actului administrativ individual defavorabil - Ordinul referitor la rechemarea dlui Iurie Reniţă nr. *****, emis de Ministerul Afacerilor Externe şi Integrării Europene, în partea ce ţine de încetarea raporturilor de serviciu din data de 11.12.2017; a repune pe Reniţă Iurie în dreptul la muncă, la asistenţă şi protecţie socială, vătămat prin actul administrativ nul, după cum urmează: a recunoaşte lui Reniţă Iurie dreptul la muncă, în funcţia diplomatică deţinută până la detaşare prin transfer în misiunea diplomatică în funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotențiar al R. Moldova în Regatul Belgiei, deţinută pana la data de 18.02.2016; a recunoaşte lui Reniţă Iurie dreptul de a fi transferat în funcţia diplomatică deţinută până la detaşare prin transfer în misiunea diplomatică în legătură cu rechemarea lui Iurie Reniţă, înainte de termen din misiunea diplomatică, din funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotențiar al R. Moldova în Regatul Belgiei, a repara paguba pricinuită prin actul administrativ individual nul prin care a fost vătămat dreptul la muncă și la asistenţă şi protecţie socială şi a achita lui Iurie Reniţă, paguba materială şi morală după cum urmează: 291 906 lei - despăgubiri pentru întreaga perioadă de absenţă forţată de la muncă, cu achitarea contribuţiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat; 115 440 lei pagubă morală și cheltuielile legate de asistenţa juridică/consultaţia juridică verbală şi scrisă acordată în legătură cu examinarea prezentei proceduri de contencios administrativ.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 decembrie 2020, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Reniță Iurie împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene cu privire la constatarea nulității actului administrativ și repararea prejudiciului cauzat.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021, s-a anulat parțial încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 decembrie 2020, în partea prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Reniță Iurie privind constatarea nulității actului administrativ, iar în partea ce ține de repunerea în drepturi și repararea prejudiciului material și moral, încheierea a fost menținută.

Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 07 februarie 2022, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iurie Renița împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene cu privire la constatarea nulității actului administrativ.

În dezacord cu soluția primei instanțe, la data de 02.03.2022, în interiorul termenului legal stabilit la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Iurie Reniță a depus apel nemotivat, iar la data de 02.06.2022 a fost depusă motivarea apelului, prin care apelantul a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Art. 236 Cod administrativ prevede expres că, instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când: a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel; b) apelul este depus în mod repetat; c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită; d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1); e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2); f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Consecvent, Colegiul reține că, cererea de apel înaintată de Iurie Reniță a fost depusă în interiorul termenului legal prevăzut în acest sens de legislator, conțin motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care apelantul își întemeiază solicitările.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel în cauză, motiv din care aceasta urmează a fi judecată în fond.

Prin cererea de apel înaintată, apelantul a reiterat poziția expusă prin cererea de chemare în judecată, invocând că, prima instanță nefondat a conchis de a respinge revendicările formulate în aceasta.

Notează că, instanța de fond nu a aplicat legea care trebuia aplicată, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei ne fiind constatate și elucidate pe deplin, concluziile instanței, expuse în hotărâre, fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Subliniază apelantul că, potrivit recomandărilor pct. 25 și 26 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție privind procedura de judecare a cauzelor civile în ordine de apel nr. 6 din 11.11.2013, neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată are loc atunci când instanța judecătorească nu a aplicat nici o normă de drept material, pronunțând o hotărâre ce contravine legislației în vigoare, a aplicat numai unul dintre mai multe acte normative ce reglementează raportul în litigiu. Aplicarea legii care nu trebuia să fie aplicată, se consideră atunci când instanța judecătorească a dat o calificare juridică incorectă raportului în litigiu, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată; a încălcat regulile aplicării actului legislativ în timp, spațiu sau cercul de persoane.

Consideră apelantul că, la caz sânt absolut neîntemeiate alegațiile primei instanțe, potrivit cărora, instanța a apreciat critic și a respins argumentele părții reclamante, argumente în care reclamantul face referire la instituția nulității reglementate de art. 217 Cod civil, or, această normă, fiind una generală, nu este aplicabilă în cazul deferit judecății, deoarece această normă juridică reglementează nulitatea absolută a unui act juridic civil, pe când reclamantul contestă, sub aspectul nulității, un act administrativ individual defavorabil, fiind invocată norma art. 141 Cod administrativ, care prevede temeiurile de nulitate a actului administrativ. Astfel,

instanța a considerat necesară aplicarea la caz a art. 141 Cod administrativ, coroborat cu art. 258 din același cod.

Relevă că, deși invocă prevederile legale art. 258 Cod administrativ, prima instanță nu a motivat, prin prisma acestora, din care raționament a ajuns la concluzia că, reclamantul Iurie Reniță nu poate beneficia de efectele nulității în mod retroactiv pentru o situație consumată sub auspiciile Legii contenciosului administrativ, motiv din care pretențiile din cererea de chemare în judecată au fost respinse ca neîntemeiate.

Opinează apelantul că, în acest caz, instanța a aplicat greșit prevederile art. 258 Cod administrativ, greșit concluzionând că, reieșind din prevederile exprese ale art. 258 Cod administrativ, nu poate fi aplicată nulitatea în privința unui act administrativ care a fost emis și care și-a produs efectele încă în luna noiembrie 2017, acest act putând fi contestat doar sub aspectul anulării acestuia, prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, însă nicidecum prin prisma nulității reglementate de Codul administrativ.

Atrage atenția la prevederile art. 165 alin. (3) Cod administrativ, conform căruia nulitatea unui act administrativ poate fi invocată și fără obligația respectării unui termen, iar conform art. 208 alin. (5) Cod administrativ, statuează că, o acțiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare și prin urmare, legislatorul nu a limitat în timp și nu a stabilit o dată concretă, de la care persoana, a cărei drepturi sânt afectate de actul administrativ individual defavorabil nul, poate invoca și solicita constatarea nulității acestuia.

Învederează că, de fapt, legislatorul a stabilit că, nulitatea unui act administrativ poate fi invocată și fără obligația respectării unui anumit termen, persoana vătămată putând solicita constatarea nulității acestuia în temeiul Codului administrativ, indiferent de data emiterii acestuia, chiar dacă acesta a fost emis până la 01.04.2019.

La fel, susține că, a fost depusă cerere prealabilă prin care a solicitat constatarea nulității absolute a actului administrativ individual – la data de 13.05.2020, astfel încât procedura prealabilă a fost inițiată după 01.04.2019 și corespunzător, prevederile art.141 Cod administrativ sânt aplicabile la caz.

Cu referire la poziția primei instanțe, potrivit căreia la caz nu pot fi aplicate prevederile art. 217 Cod civil, reține că aceasta este una greșită, or, Legea contenciosului administrativ este o lege specială, iar Codul civil este legea generală, care se aplică situațiilor care nu sânt reglementate de legea specială. Astfel, în acord cu art. 2 alin. (2) și (3) Cod civil, raporturile familiale, locative, raporturile de muncă, de exploatare a resurselor naturale și de protecție a mediului înconjurător, ce corespund prevederilor alin. (1), sânt reglementate de prezentul cod și alte legi. Raporturile privind realizarea și apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, a altor valori nepatrimoniale, sânt reglementate de prezentul cod și alte legi.

Învederează că, la caz, se solicită constatarea nulității unui act administrativ individual defavorabil ce rezidă din raporturi de muncă, prin care s-au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale reclamantului/apelantului.

Totodată, consideră greșită concluzia primei instanțe cu referire la actul juridic civil și actul administrativ individual defavorabil, or, ambele sunt acte juridice, ce pot fi supuse verificării prin prisma instituției nulității actelor juridice.

Reliefează că, instanța de judecată nu a examinat acțiunea în fond și nu a constatat dacă este nul sau nu actul administrativ individual emis în privința lui Reniță Iurie.

Reiterează că, Ordinul nr. *****, contestat la caz, în temeiul Legii nr. 761 din 27.12.2001 cu privire la serviciul diplomatic, precum și a Codului muncii, este lovit de nulitate absolută în partea prin care s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu, din 11.12.2017, fiind în contradicție cu prevederile art. 10 alin. (10) din Legea nr. 761 din 27.12.2001 cu privire la serviciul diplomatic; art. 47 alin. (10) din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art. 302 alin. (3) Codul muncii, or, legislația în vigoare nu prevede posibilitatea încetării raporturilor de serviciu cu diplomatul de carieră sau cu funcționarul public la expirarea termenului de aflare în misiune sau la expirarea termenului de detașare.

De asemenea, remarcă că, prevederile art. 10 alin. (6), art. 15 alin. (2) și art. 25 lit. d) din Legea nr. 761 din 27.12.2001 cu privire la serviciul diplomatic, precum și art. 82 lit. k), coroborat cu art. 305 alin. (1) lit. a) Codul muncii, indicate în ordinul contestat, nu constituie temei de încetare a raporturilor de serviciu cu reclamantul apelant în circumstanțe ce nu depind de voința părților și/sau de eliberare din funcția publică, prevăzute de art. 61, 62 din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, fie de încetare a contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților.

Menționează apelantul că, art. 25 lit. d) din Legea nr. 761 din 27.12.2001 cu privire la serviciul diplomatic, la care se face trimitere în conținutul ordinului, stabilește că, raportul de serviciu/de muncă al membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic încetează, în alte cazuri prevăzute de legislația națională, în particular cele stabilite prin legislația specială pentru categoriile de persoane care formează personalul instituțiilor serviciului diplomatic.

Prin urmare, actul administrativ enunțat este unul nul, or, acesta nu conține norma legală prevăzută de legislația națională, în particular cele stabilite prin legislația specială, pentru categoriile de persoane care formează personalul instituțiilor serviciului diplomatic, fiind încălcată norma imperativă care stabilește cazurile de încetare raportului de serviciu/de muncă al membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic, or, având în vedere funcția din care a fost detașat Iurie Reniță, dar și funcția diplomatică în care a fost detașat și rechemat înainte de termen, acesta nu cade sub incidența nici unuia din cazurile de încetare a raportului de serviciu/muncă al membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic, stabilite

expres și exhaustiv la art. 25 din Legea pre-citată, Codul muncii ne fiind o lege specială în raport cu Legea cu privire la serviciul diplomatic.

În același timp, punctează că, art. 82 lit. k) coroborat cu art. 305 alin. (1) lit. a) Codul muncii, se referă la alte categorii de persoane – altele decât diplomatul de carieră, funcționar public, angajat în funcție publică – funcție diplomatică în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, astfel aceste norme legale nu pot fi puse la baza încetării raporturilor de serviciu în cazul reclamantului/apelant.

Mai indică că, în conformitate cu art. 305 alin. (1) lit. a) codul Muncii, însuși rechemarea din misiune diplomatică a ambasadorilor extraordinari și plenipotențiari – diplomați de carieră din cadrul MAEIE, detașați prin transfer, este temei doar de încetare a activității în misiunile diplomatice și nu este temei de încetare a raporturilor de serviciu și de încetare a contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților.

Conchide că, pct. 2 din ordinul contestat contravine normelor imperative prevăzute de art. 81 alin. (1) lit. a), alin.(3) Codul muncii, art. 10 alin. (6) din Legea nr. 761 și art. 62 alin. (1) și (2) din Legea nr. 158.

Atrage atenția asupra faptului că, în prezenta speță, nu a fost emis ordinul angajatorului de încetare a contractului individual de muncă, deși legislația în vigoare îl obligă să emită separat ordin de încetare a contractului individual de muncă și să indice articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege și să indice temeiul de încetare a contractului individual de muncă, pe când în cazul apelantului, a fost emis un ordin de rechemare înainte de termen din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al R. Moldova în Regatul Belgiei și în Marele Ducat de Luxemburg, situație ce presupune că, ordinul în cauză este unul lovit de nulitate absolută, atâta timp cât, printr-un ordin de rechemare, nu poate fi încetat contractul individual de muncă.

Totodată, precizează că, art. 25 lit. d) din Legea nr. 761 din 27.12.2001 cu privire la serviciul diplomatic, nu poate fi coroborat cu art. 305 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, or, la art. 305 din codul muncii este vorba despre încetarea activității salariaților membri ai personalului diplomatic și consular, detașați la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale R. Moldova, iar la art. 25 lit. d din Legea nr. 761, este vorba de încetarea raporturilor de muncă, aceste noțiuni fiind diferite.

Explică că, rechemarea lui Reniță Iurie din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al R. Moldova în Regatul Belgiei și în Marele Ducat de Luxemburg, este doar temei de încetare a activității salariatului în misiune diplomatică, nu și de încetare a raporturilor de muncă cu acesta, caz în care urmează a fi emisă o dispoziție, un ordin sau un alt act care urmează a i se aduce la cunoștință salariatului, contra semnătură.

În urma celor reliefate, consideră că cererea de apel urmează a fi admisă, cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin referința depusă a data de 16.06.2022, *intimatul Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene* a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În ședința de judecată, apelantul Reniță Iurie și reprezentantul acestuia, avocatul Popescu Dorin au susținut integral cererea de apel și au solicitat admiterea acesteia, în baza motivelor de fapt și de drept invocate.

Reprezentantul intimatului Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Țarălungă Andrei, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe fără modificări.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, studiind materialele cauzei și analizând argumentele apelului prin prisma actelor și circumstanțelor cauzei, raportate la dispozițiile legale incidente cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul admisibil, însă neîntemeiat, acesta urmând a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169-171.

În acord cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

Conform practicii CEDO, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Astfel, din actele cauzei şi ale dosarului administrativ, Colegiul constată următoarea stare de fapt.

Prin Ordinul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene nr.***** cu privire la detașarea dlui Iurie Reniță, autoritatea pârâtă a dispus: Se ia act de decretul Președintelui Republicii Moldova nr.***** (publicat în MO nr.31 din 09.02.2016) privind numirea domnului Iurie Reniță în funcția de ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al R. Moldova în Regatul Belgiei; se detașează prin transfer dl Iurie Reniță în funcția de ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al R. Moldova în Regatul Belgiei, din data de 18.02.2016 (f.d.170 vol. 1).

În temeiul Ordinului Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene ***** cu privire la rechemarea dlui Iurie Reniță, s-a dispus: a lua act de Hotărârea Guvernului nr. 879 din 01.11.2017 şi Decretul Preşedintelui Republicii Moldova nr. ***** (publicat în MO nr. 399-410 din 17.11.2017), privind rechemarea domnului

Iurie Reniță din funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotențiar al R. Moldova în Regatul Belgiei şi în Marele Ducat de Luxemburg; a-l rechema efectiv pe dl Iurie Reniţă, cu încetarea raporturilor de serviciu din data de 11.12.2017; a aduce prezentul ordin la cunoştinţa colaboratorului vizat prin contrasemnătură (f.d.16 vol.1).

La data de 15.01.2020, Iurie Reniță a solicitat Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene aducerea la cunoștință a ordinului *****, contra semnătură (f.d.37 vol.1).

La data de 13.05.2020, în dezacord cu actul administrativ emis în privința sa, Iurie Reniță l-a contestat cu cerere prealabilă, solicitând anularea actului, repunerea în drepturi, repararea prejudiciului material și moral cauzat și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.17-27 vol.1).

În circumstanțele descrise supra, Iurie Reniță a promovat prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ, solicitând constatarea nulității actului administrativ individual defavorabil - Ordinul nr. *****, emis de Ministerul Afacerilor Externe şi Integrării Europene, în partea ce ţine de încetarea raporturilor de serviciu din data de 11.12.2017; repunerea lui Reniţă Iurie în dreptul la muncă, la asistenţă şi protecţie socială, vătămat prin actul administrativ nul, după cum urmează: a recunoaşte lui Reniţă Iurie dreptul la muncă, în funcţia diplomatică deţinută până la detaşare prin transfer în misiunea diplomatică în funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al R. Moldova în Regatul Belgiei, deţinută pana la data de 18.02.2016; a recunoaşte lui Reniţă Iurie dreptul de a fi transferat în funcţia diplomatică deţinută până la detaşare prin transfer în misiunea diplomatică în legătură cu rechemarea lui Iurie Reniţă, înainte de termen din misiunea diplomatică, din funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al R. Moldova în Regatul Belgiei; repararea prejudiciului material şi moral după cum urmează: 291 906 lei - despăgubiri pentru întreaga perioadă de absenţă forţată de la muncă, cu achitarea contribuţiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat; 115 440 lei pagubă morală și respectiv, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 decembrie 2020, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Reniță Iurie împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene cu privire la constatarea nulității actului administrativ și repararea prejudiciului cauzat.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021, s-a anulat parțial încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 decembrie 2020, în partea prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Reniță Iurie privind constatarea nulității actului administrativ, iar în partea ce ține de repunerea în drepturi și repararea prejudiciului material și moral, încheierea a fost menținută.

Colegiul evidențiază, că obiectul material al prezentului litigiu îl constituie controlul judecătoresc al legalității Ordinului ***** emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu din 17.11.2017).

Colegiul ține să precizeze că, în conformitate cu prevederile art.258 alin.(1) Cod administrativ, procedurile administrative şi procedurile prealabile iniţiate până la data intrării în vigoare a prezentului cod, care nu au fost finalizate până la 01.04.2019, se vor finaliza conform prevederilor legale valabile până la data intrării în vigoare a prezentului cod. Această dispoziţie este valabilă şi pentru procedurile prealabile iniţiate după data intrării în vigoare a prezentului cod referitoare la o procedură administrativă iniţiată până la data intrării în vigoare a acestuia.

(2) Procedurile de contencios administrativ atribuite înaintea intrării în vigoare a prezentului cod, prin legi speciale, în competența altor instanțe de judecată se vor transmite după intrarea în vigoare a prezentului cod instanțelor competente conform prevederilor prezentului cod.

(3) Procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din analiza normei de drept pre-citate, se deduce că, dat fiind că actul administrativ a cărei nulitate se invocă, a fost emis pînă la data intrării în vigoare a prevederilor Codului administrativ, aplicabile speței sunt prevederile Legii Contenciosului administrativ din 10.02.2000 și nu prevederile Codului administrativ.

Obiectul de reglementare al articolului 258 alin. (1) din Codul administrativ se referă la aplicarea în timp a normelor, care reglementează procedura administrativă și cererile prealabile inițiate până la 1 aprilie 2019, adică până la data întării în vigoare a Codului administrativ. Astfel, legiuitorul Codului administrativ a optat pentru soluționarea conflictului de legi în timp la principiul aplicarea legii vechi sub condiția că procedurile administrative și cererile prealabile au fost inițiate până la 1 aprilie 2019. În cazul în care procedura prealabilă, după intrarea în vigoare a Codului administrativ, se referă la o procedură administrativă inițiată până la 1 aprilie 2019, de asemenea se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

Astfel, Colegiul va reține că, procedurile administrative inițiate, începând cu 1 aprilie 2019, și cererile prealabile (procedura prealabilă), în privința acestor proceduri, vor fi guvernate doar de prevederile Codului administrativ. Dispoziția art. 258 alin. (2) din Codul administrativ soluționează conflictul inter temporal a legilor de procedură, ce au ca obiect de reglementare competența jurisdicțională materială și teritorială a instanțelor judecătorești. În materie de competență a instanțelor de judecată, privind litigiile de contencios administrativ, s-a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări de procedură.

În acest sens, nu poate fi reținută poziția apelantului cu referire la faptul că cererea prealabilă în care s-a solicitat constatarea nulității Ordinului ***** a fost

depusă în anul 2020, după intrarea în vigoare a Codului administrativ și, respectiv, speței ar fi aplicabile prevederile Codului administrativ, în special a prevederilor art.141 Cod administrativ.

Totodată, Colegiul specializat accentuează la faptul că, în cauza dată, acțiunea în constatare a nulității depusă de reclamantul Reniță și care ar putea fi examinată în circumstanța cînd constatarea nulității este imprescriptibilă, ar avea șanse de acceptare doar dacă anterior persoana interesată nu ar fi întreprins nimic în sensul apărării.

La caz, actele cauzei atestă cu certitudine faptul că reclamantul anterior s-a adresat judecății cu cerința de anulare a actului și deține o hotărîrre irevocabilă.

Or, anterior reclamantului i-a fost respinsă ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM cu privire la anularea Ordinului, restabilirea în funcție (f.d.38-39), ce se dovedește prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de apel Chișinău din 05.11.2019 (f.d.40-54)

În circumstanțele enunțate, este cert că reclamantul a întreprins măsuri de apărare în vederea anulării ordinului și anume prin controlul judecătoresc al legalității Ordinului ***** emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu din 17.11.2017).

Așadar, Colegiul specializat consideră că, în cazul de față cînd reclamantul deține hotărîre judecătorească irevocabilă de respingere ca tardivă asupra cerinței de anulare a ordinului, sub imperiul legii contenciosului administrativ 2000, revenirea la aceeași acțiune deja cu trimitere la prevederile Codului civil, în special nulitatea invocată, se atestă o rea credință și o încercare de a fenta justiția prin tendința de a tenta rigorile procedurale aplicabile la moment.

Din raționamentele expuse, Colegiul consideră că acțiunea depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Colegiul evidențiază, că scopul acțiunii în contencios este revendicarea încălcării unui drept prin activitatea administrativă și este important cînd a avut loc și s-a finalizat activitatea administrativă, s-a emis actul administrativ a cărui legalitate se contestă.

Procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative, în cadrul unei proceduri administrative deja existente, depunerea cererii prealabile nu echivalează cu deschiderea unei noi proceduri administrative, așa cum interpretează apelantul în speță.

La fel, apelantul greșit interpretează prevederile art.165 alin.(3) Cod administrativ, - Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată şi fără obligaţia de a respecta un termen.

Într-adevăr, nulitatea unui act administrativ poate fi invocată fără respectarea unui termen, însă aceasta nu ne permite să concluzionăm că ar fi aplicabile prevederile legale în vigoare la data depunerii cererii prealabile, dar nu prevederile legale în vigoare la data desfășurării procedurii administrative și emiterii actului administrativ.

Colegiul repetat reiterează propoziția a doua de la alin. (1) art.258 Cod administrativ, unde legiuitorul expres a statuat ”Această dispoziţie este valabilă şi **pentru procedurile prealabile iniţiate după data intrării în vigoare a prezentului cod** referitoare la o procedură administrativă iniţiată până la data intrării în vigoare a acestuia”. Prin urmare, aplicabile speței sunt prevederile Legii Contenciosului administrativ din 10.02.2000 și nu prevederile Codului administrativ.

Corespunzător, Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia instanței de fond că, Iurie Reniță nu poate beneficia de efectele nulității în mod retroactiv, pentru o situație consumată sub auspiciile Legii contenciosului administrativ.

Respectiv, Completul de judecată consideră necesar de a menționa că, art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000 (în vigoare la data emiterii actului contestat), indică că, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal al unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În acord cu art.3 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000 (în vigoare la data emiterii actului contestat), obiect al acţiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ şi individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terţ, emise de autorităţile publice şi autorităţile asimilate acestora în sensul prezentei legi, subdiviziunile autorităţilor publice şi funcţionarii din structurile specificate. Obiect al acţiunii în contenciosul administrativ poate fi şi nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Cu referire la argumentele apelantului în ce privește nulitatea absolută a Ordinului ***** emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu din 17.11.2017) cu referire la prevederile art.217, 220 alin.(1) Cod civil (în redacția 2002), Colegiul evidențiază.

Din acțiunea formulată de Iurie Reniță, precum și din cererea de apel, rezultă, că acesta, ca și temei de nulitate invocă că autoritatea pârâtă a încălcat normele imperative privind încetarea raporturilor de muncă, în special fiind în contradicție cu prevederile art. 10 alin. (10) din Legea nr. 761 din 27.12.2001 cu privire la serviciul diplomatic; art. 47 alin. (10) din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art. 302 alin. (3) Codul muncii, or, legislația în vigoare nu prevede posibilitatea încetării raporturilor de serviciu cu diplomatul de carieră sau cu funcționarul public la expirarea termenului de aflare în misiune sau la expirarea termenului de detașare.

Articolul 26 alin.(1) lit.a) al Legii contenciosului administrativ prevedea, că (1) Actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care:

a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii.

Prin urmare, pentru încălcările care reclamantul /apelant le pretinde a fi admise de autoritate, Legea contenciosului administrativ reglementa soluția de anulare a actului administrativ, nefiind necesar aplicarea prevederilor Codului civil cu referire la nulitatea actului juridic, pretins a fi aplicabile de către reclamant.

Aici, Colegiul evidențiază, că la data de 26.01.2018 reclamantul a formulat acțiune în contencios administrativ, prin care, **pretinzînd la fel**, încălcarea de către autoritate a prevederilor art. 10 alin. (10) din Legea nr. 761 din 27.12.2001 cu privire la serviciul diplomatic; art. 47 alin. (10) din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art. 302 alin. (3) Codul muncii, a solicitat anularea Ordinului ***** emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu din 17.11.2017).

Pe marginea acestei acțiuni a fost emisă hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani la data de 07 mai 2018, prin care a fost respinsă ca fiind tardivă cererea de chemare în judecatădepusă de Iurie reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europeneal RM cu privire la anularea Ordinului, restabilirea în funcție (f.d.38-39).

Această hotărîre a fost menținută prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de apel Chișinău din 05.11.2019 (f.d.40-54)

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or, instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

În lumina celor reliefate supra, instanța de apel consideră soluția emisă pe marginea prezentei cauze civile drept una justă și întemeiată, ne fiind stabilite careva temeiuri legale pentru anularea hotărârii primei instanțe, la caz fiind stabilite toate circumstanțele și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea justă a speței, prin aprecierea corectă a probelor din dosar prezentate de participanții la proces și prin aplicarea corectă a legii materiale și procedurale, astfel constatându-se legalitatea hotărârii primei instanțe în întregul ei

Colegiul ține să remarce că, apelantul, utilizând calea de atac, nu au prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Corespunzător, având în vedere că, hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelantul Iurie Reniță, sânt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul și a menține hotărârea primei instanțe, fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de *Iurie Renița.*

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 07 februarie 2022 în cauza civilă la acțiunea înaintată de Iurie Renița împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene cu privire la constatarea nulității actului administrativ.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele completului,
Judecător **Ghenadie Mîra**

Judecător **Victoria Sîrbu**

Judecător **Angela Braga**